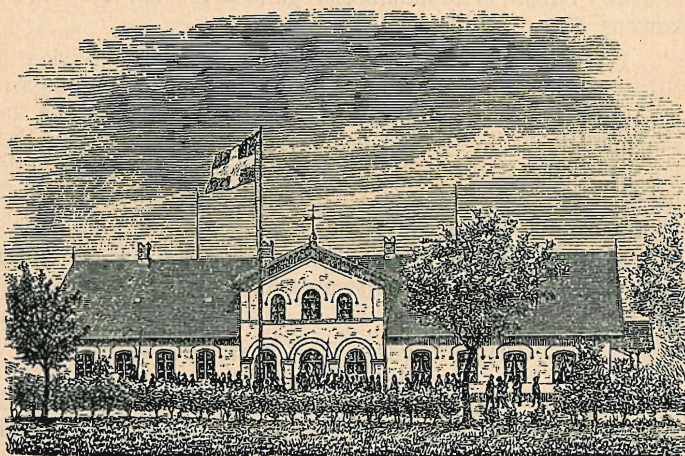

Meddelanden

om

Folkhögskolan Hvilan.

Belägenhet. Denna skola är belägen tio minuters väg från Åkarps järnvägsstation utmed landsvägen mellan Malmö och Lund, således centralt för Malmöhus län och lätt tillgängligt för dess alla delar.

Ändamål. Skolans ändamål är att väcka håg för och meddela insigter i sådana ämnen som afse

1:o allmän medborgerlig bildning,

2:o praktisk skicklighet.

Undervisningssätt. Undervisningen sker hufvudsakligen genom föredrag af lärarne. Endast undantagsvis gifvas lexor,

men lärjungarne hänvisas till lämpliga läroböcker, och man söker äfven genom frågor öfva deras tanke- och omdömesförmåga. Vid början af hvarje timme användes en stund till samtal öfver det i ämnet senast genomgångna, och tidtals återkommer läraren till det viktigaste i ämnet. Äfven söka lärarne att genom flitigt och otvunget umgänge och tankeutbyte med lärjungarne på qvällstunder och öfriga fristunder främja skolans ändamål. I de rent praktiska ämnena är lärosättet något olika, som här nedan under *Vinterkursen*, *öfre afdelningen*, närmare utvecklas.

Examen förekommer icke och **betyg** utdelas ej. Dock är föreståndaren villig att till lärjunge, som det önskar i och för sökande af plats, gifva ett allmänt utlåtande om flit, uppförande och det mått af kunskaper, som lärjungen anses besitta. Särskilda bestämmelser gälla äfven här för *Vinterkursens* öfre afdelning.

Inträdesfordringar. Ingen inträdesexamen. Skolan är tillgänglig för elever från alla delar af landet. Ynglingarne böra vara fyllda 18 år, flickorna konfirmerade. Ansökan kan ske muntligen eller skriftligen till föreståndaren, adress Hvilan pr Åkarp, och bör åtföljas af antingen ålders- och fräjd-betyg eller anbefallning, skriftlig eller muntlig, af någon för föreståndaren känd person.

Kurser. Skolan har årligen tvänne kurser, en *vinterkurs* för manliga och en *sommarkurs* för qvinliga elever.

A. Vinterkursen (för manliga elever)

är delad på tvänne afdelningar, hvilka undervisas i olika lokaler och i delvis olika ämnen, hvadan kursen blir tvåårig för dem som det önska. I *öfre afdelningen* få endast de inträde, som genomgått en kurs vid denna eller annan folkhögskola. Vinterkursen har fortgått sedan hösten 1868 och hafva tillsammans 528 manliga elever bevistat en kurs och 103 två kurser vid skolan.

Undervisningstiden är från den 1 nov. till medlet eller slutet af derpå följande april med 3 veckors lof vid julhelgen. De ordinarie undervisningstimmarne äro sex (kl. $\frac{1}{2}$ 8— $\frac{1}{2}$ 9, 9—12, 2—4 $\frac{1}{2}$), om lördagarne dock endast fyra. Skolsalen är hela dagen ända till kl. 10 à 11 om aftnarne tillgänglig för eleverna, som bruka der under sjelfstudium tillbringa alla fristunderna (med undantag af måltidstimmarne). Lärarne äro ofta och särskildt om aftnarne efter kl. åtta närvarande

i skolsalen för att tillhandagå eleverna med upplysningar, der sådana krävas. Under dessa stunder förekomma äfven **kommunalstämmor**, **diskussionsöfningar**, **uppläsning** af goda författares arbeten m. m.

Läroämnena äro:

Uti nedre afdelningen:

a. **Svenska språkets** välläsning, rättstafning och rätt-skrifning (författandet af bref, uppsatser och handlingar). Hit hör äfven läsning af svenska författare och skildring af deras betydelse samt **diskussionsöfningar**. Öfver dessa föras af eleverna protokoll, som af läraren rättas.

b. **Historia**, hufvudsakligen **svensk**, men äfven de viktigaste dragen af den allmänna historien.

c. **Sveriges grundlagar** och **statsförvaltning** samt **kommunala författningar**. De senare inskräpas genom låtsade kommunalstämmor.

d. **Nationalekonomi** i kort öfversigt.

e. **Geografi**. Jordens utvecklingshistoria, ländernas fysiska och politiska geografi, deras produkter och handel, folkens bildningsgrad m. m.

f. **Naturlära**. Fysik, kemi, menniskokroppens byggnad, helsolära samt kort öfversigt af djur- och växtriket hvarjämte särskildt meddelas lagarne för växtnäringen.

g. **Räkning** med talrika öfningar i lösandet af praktiska räknefrågor samt öfning i hufvudräkning.

h. **Affärs- och landtbruksbokföring** för mindre jordbruk samt bokföring af kommunalräkenskaper.

i. **Skönskrifning**.

k. **Ritning** af kartor, byggnader och trädgårdsplaner.

l. **Afvägning och fältmätning**, teoretisk och å fält. Kartor öfver det mätta och profiler öfver det avvägda upp-rättas.

m. **Sång** och **kroppsöfningar**.

Uti öfre afdelningen:

Svenska språket, **allmän historia**, **Sveriges grundlagar**, **statsförvaltning** och **kommunala författningar**, **nationalekonomi**, **geografi**, **bokföring**, **ritning**, **fältmätning** och **avvägning** till större omfattning än i nedre afdelningen. Ett hemman uppmätes och avväges, karta med nivåkurvor upprättas häröfver.

Dessutom följande ämnen:

a. **Kemi** såväl oorganisk som organisk, ganska omfattande (minst åttio undervisningstimmar), och med hufvudsaklig hänsyn till jordbruket.

b. **Botanik**, växtens byggnad, kemiska beståndsdelar, näringsämnen, gröningsprocessen, växtsjukdomar o. s. v.

c. **Husdjurens anatomi och fysiologi** samt lagarne för utfodringen.

d. **Marklära**, åkerjordens mekaniska och kemiska beståndsdelar, jordförbättringslära m. m.

e. **Gödsellära**, ladugårdsgödselns och konstgödselämnens beståndsdelar och behandling.

f. **Läran om växtodling och växtföljden** samt om sådd och skörd.

g. **Redskapslära**.

h. **Täckdikning**, lagarne för täckdikningsplaners uppgörande.

i. **Byggnadslära**, byggnaders, så väl bostäders som ladugårdsbyggnaders, inredning och konstruktion.

Den öfre afdelningen har sålunda jämte folkhögskolans allmänna uppgift den särskilda att meddela så grundligt och fullständigt som möjligt teoretiska insigter i landtushållningen. Derför anställas i öfre afdelningen repetitorier eller förhör i den mån som ett ämne (eller en hufvuddel af ett ämne) blifvit genomgånet. Dessa förhör får ej lärjungarna undandraga sig. Äfven vid kursens slut kan, om lärjungarna det önska, ett offentligt förhör eller **examen** anställas i de ämnen, som beröra jordbruket, och i detta fall hafva lärjungarna rätt att fordra speciella kunskapsbetyg, hvilka således endast utdelas i den öfre afdelningen samt i de till landtushållningen hörande ämnena.

Afgiften för undervisningen är för hvarje vinterkurs 80 kronor, hvaraf hälften erlägges vid terminens början, och andra hälften vid julfierernas slut.

I undantagsfall kan half afgift för elev bestämmas, liksom elev, som förut måst afbryta undervisning, kan antagas för kortare tid än hel termin, mot derefter lämpad afgift. Erlagd afgift återbetas i allmänhet icke.

Frielever antagas till det antal Styrelsen finner lämpligt. För erhållande af frielevplats fordras, att den sökande företer tillförlitliga intyg om god fräjd, arbetsamhet, håg för utbildning, samt om medellöshet. Med hänsyn till sist-

nämnda villkor afses äfven, huruvida den sökande har många syskon, hvarjemte afseende kan fästas vid ett särskildt godt uppförande och ådagalagd flit under en förut genomgången kurs i nedra afdelningen, äfven om lärjungan ej saknar tillgång till afgiftens erläggande.

Böcker kunna köpas hos föreståndaren, och papper, ritmateriel m. m. uti handelsbodarna i skolans närhet. Kostnaden derför uppgår till 20 à 30, högst 40 kronor; men för öfre afdelningen mycket mindre.

Bostad. I närliggande gårdar och hus finnas rum till ett pris af 30 à 40 kronor för hela vintern. Tvänne personer ega bo tillhopa för samma pris. Till rummet höra nödiga möbler (en säng, stolar, bord och kommod), garderob, vedskrubb samt städning och eldning, men ej sängkläder och bränsle. Det senare (ved och stenkol) kan med lätthet erhållas på platsen och deraf kräfvades endast holt obetydligt, emedan eleverna pläga tillbringa nästan hela dagen i skolsalen.

Mathållning. För närvarande finnes middagsspisning anordnad i skolans närhet till ett pris af 50 öre pr dag. Hel kost kan äfven erhållas mot en krona dagligen. Hittills har dock i allmänhet varit brukligt, att eleverna hållit sig sjelfve med mat, men fått denna tillagad af värdinnan på stället. Kaffe kan alltid erhållas hos värdfolket till billigt pris. Hvarjehanda lifsförnödenheter finnas till salu i såväl handelsbodarna som i närliggande gårdar; mjölk och smör i det vid skolan belägna mejeriet.

Eleverna skola ställa sig till efterrättelse de vid skolan gällande stadgarne.

B. Sommarkursen (för qvinliga elever).

Undervisningen i denna har pågått sedan sommaren 1873 och hafva tillsammans 183 flickor bevistat skolan. Om skolans ändamål, undervisningssätt, examen och betyg, inträdesfordringar och anmälan, se första sidan! Den årliga undervisningstiden är tre månader (maj, juni och juli) med 7 à 8 undervisningstimmar dagligen.

Flickorna pläga vistas nästan hela dagen, med undantag af de korta måltidsstunderna, i skolsalen. Särskildt må det framhållas, att de flesta af de långa sommareftermiddagarna tillbringas af eleverna så att säga i skötet af föreståndarens familj under sysslande med handarbeten, sång och läsning af goda författares skrifter.

Läroämnena äro:

Svenska språket. Undervisningen här äsyftar att bringa eleverna derhän att kunna läsa väl såväl vers som prosa, väl uppfatta innehållet samt att någorlunda felfritt kunna uppsätta sina tankar skriftligen. För sistnämnda ändamål hafva eleverna flitigt blifvit öfvade i författandet af små uppsatser, dock mest i brefform.

Svensk historia samt de viktigaste dragen af allmänna historien.

Geografi. I detta läroämne äsyftar man i främsta rummet att lära eleverna känna och älska sitt eget land. Äfven andra länder skildras ganska utförligt.

Naturlära. Genom framställning af fysikens och kemiens hufvudlärar erhålles ett godt underlag för läran om tvätt, renhållning, kokning, stekning, födoämnens konservering och inläggning (saltning, insockring, inkokning, rökning m. m.) samt för en rätt uppfattning af lagarne för helsans vårdande, sjukdomars allmänna behandling, barns vård etc., sedan naturligtvis först människokroppens inre och yttre organer blifvit noga beskrifna med tillhjälp af goda planscher och preparater.

Räkning. I detta ämne inskränker man sig till hela tal och bråk samt ränteberäkning. Hufvudräkning öfvas en timme i veckan.

Bokföring afser att meddela flickorna ett för en husmoder lämpligt enkelt sätt att bokföra inkomster och utgifter. Derjemte få eleverna uppsätta räkningar.

Välskrifning. Härvid fäster man mycken vikt vid att söka bibringa eleverna en nätt och prydlig handstil.

Sång, en- och tvåstämmig.

Handarbeten. Genom undervisningen i handarbeten vill skolan tillmötesgå och uppmuntra flickornas håg för utbildning i qvinlig slöjd, på samma gång den vill söka utbreda smak och sunda åsikter inom detta område, och derjemte genom handarbetstimmarne skaffa de unga en nyttig omväxling under dagens arbeten.

Undervisningen i handarbeten omfattar följande:

Lagning och stoppning.

Stickning, krokning och virkning af flera slag.

Linsöm i förening med klippning.

Hvitbroderi, plattsöm och hålsöm.

Namnbroderi af flera slag.

Nätknytning med trädning, macramé och trädning på tyll.

Kulörta broderier, såsom vingåkers-söm, tvistsöm, snårsöm, påläggsöm m. fl.

För andra årets elever, äfvensom för dem af första året, som visa framstående skicklighet i handarbeten, tillkommer dessutom:

Knyppling samt

Gammaldags upptagningsväfnader, såsom flossväf, dukagång m. fl. slag, användbara till soffdynor, mattor, gardiner, dukar, täcken m. m.

Anm. Sedan eleverna visat färdighet i lagning, stickning och linsöm, hafva de frihet att välja emellan förestående handarbeten. Eleverna böra medföra från hemmen sybehör, stickor, garn, linne och annat som de vilja använda vid handarbetena. Dock kunna alla behöfliga materialier anskaffas på skolan.

Afgiften för undervisningen är tolf kronor i månaden, som erläggas den 1:ste i hvarje månad. För elever, som återkomma andra året, är hela afgiften endast tjugo kronor, eller ock åtta kronor i månaden, om de endast bevista skolan under en del af terminen. I sammanhang härmed må nämnas, att, änskönt kursen egentligen avslutas med en sommar, dock tvänne sommarkurser anses behöfliga för vinnandet af en verklig och fortvarande behållning af skolkursen, samt att kostnaden för tvänne kurser vid denna skola, i betraktande af billig hyra och ringa lefnadskostnader, snarare under än öfverstiger omkostnaderna för en vinterkurs på 5 å 6 månader vid de flickskolor, som pågå under vintern *).

Bostad. I närliggande gårdar och hus finnas rum till ett pris af 12 å 15 kronor för hela kursen. Tvänne flickor ega bo tillhopa för samma pris. Till rummet höra nödiga möbler (en säng, stolar, bord och kommod), garderob, vedskrub, *

*) För tvänne sommarkurser gestalta utgifterna sig så här (dock oberäknadt kost):

Första året: Terminsavgift	36: —	
Böcker och papper 12: —; tyg, garn m. m. 12: —	24: —	
Hyra 6: —; resor och diverse 10: —	16: —	76: —
Andra året: Terminsavgift	20: —	
Papper och tyg m. m.	14: —	
Hyra och resor	16: —	50: —
eller för tvänne kurser	126: —	

Dessa utgiftssummor äro större än de varit för flertalet af eleverna. För en och annan äro de dock högre, hvilket särskildt gäller om inköp af tyg och dylikt till handarbeten.

men ej sängkläder och bränsle. Det senare (ved och stenkol) kan med lätthet erhållas på platsen.

Mathållning. Flertalet af de flickor, som hittills bevistat denna skola, hafva medfört mat från hemmen samt sjelfva tillagat densamma. Dock kan middagsspisning till billigt pris erhållas, om ett visst antal flickor dertill anmäla sig. Hvarjehanda lifsförnödenheter finnas till salu såväl i handelsbodarne, som i närliggande gårdar.

Böcker kunna köpas hos föreståndaren och skrifmaterialier m. m. i närliggande handelsbodar.

Hvilan adr. Åkarp i juli 1881.

Leon. Holmström,

Fil. Dr, skolans föreståndare.